

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

**КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО І ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО
МИСТЕЦТВА ТА РЕСТАВРАЦІЇ**

**САМОСТІЙНА РОБОТА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РИСУНОК**

2 курс

Для спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Освітня програма «Реставрація творів мистецтва»

Рівень вищої освіти: бакалавр

Автор:

Доцент.ПрокопівП.М.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та реставрації
№ 1 від “01”вересня 2019 р.

Івано-Франківськ
2019

1. ВСТУП

Навчальна дисципліна «Рисунок» – провідна спеціальна дисципліна, що сприяє умінню правдиво зображувати видимі форми в умовах реального середовища, формуванню професійної грамотності та художньо-естетичного досвіду, володіння технікою і технологічними прийомами роботи з художніми матеріалами. Наслідуючи традиції української реалістичної художньої школи, одним із важливіших завдань курсу є розвиток уміння передавати характер предметів, їх будову, положення в просторі. Зміст дисципліни передбачає засвоєння практичних навичок зображення півфігури людини з натури, пам'яті, уяви з визначенням опорних точок моделі, лінійно-конструктивних і просторових завдань, передачею пластики руху фігури та її характерних особливостей..

Метою викладання дисципліни є:

оволодіння рисунком як основою образотворчої грамоти, що дозволяє отримати знання і навички, необхідні для розвитку професійних і творчих якостей художника, а саме: художньої спостережливості, зорової пам'яті, оразного мислення, творчої уяви і фантазії, естетичного смаку, а також тренує око і руку художника.

професійна підготовка фахівця з високим рівнем майстерності щодо самостійного творчого вирішення завдань художньої і педагогічної діяльності.

Завданням вивчення дисципліни є :

- практичне оволодіння студентами рисунком, як мовою образотворчого мистецтва;
- засвоєнні теоретичного і практичного досвіду, набутого світовим мистецтвом.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати :

-методику послідовного виконання академічних завдань за етапами:

- композиційне вирішення;
- лінійно-конструктивна побудова;
- тональне моделювання форми;

-техніку і основні матеріали рисунка.

вміти

уважно вивчати і пізнавати навколишній світ, людей і самого себе, реалістично відтворювати навколишню дійсність, творчо переосмислювати побачене, втілювати набуті знання і навички у навчальних і творчих роботах, правильно бачити, розуміти і зобразити портрет людини, передавши засобами світлотіні характерні особливості портретованого, зробити аналіз передачі зображення фігури людини на прикладах творів класичного мистецтва, вміти знайти пропорції та конструктивну основу зображення, зробити рисунок з виявленням образної характеристики та аналізом основних груп м'язів. технологію художніх матеріалів і техніку роботи ними;

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Однією із важливих складових вивчення рисунку у системі фахової художньої підготовки є самостійна робота студентів. Під час навчального процесу вона сприяє активізації засвоєння студентом творчих навичок.

Мета самостійної роботи – сприяти якнайглибшому засвоєнню студентами знань з дисципліни “Рисунок”, ознайомити їх з основним термінологічним апаратом, основними методами роботи в техніці рисунку.

Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи дають можливість студентам глибше ознайомитися з практичними навиками виконання творів в матеріалі, які не були винесені на лекційні або практичні заняття. Вони передбачають опанування в повному обсязі навчальної програми та формуванню самостійності як особистісної риси та важливої професійної якості, сутність якої полягає в умінні систематизувати, планувати та контролювати власну діяльність.

Завданням самостійної роботи студентів є засвоєння певних знань, умінь, навичок, закріплення та систематизація здобутих знань, їх застосування при виконанні практичних завдань.

Самостійна робота студентів з дисципліни “Рисунок” становить приблизно 2/3 часу, необхідного для виконання основної освітньої програми з урахуванням рекомендацій Міністерства освіти та науки України щодо кількості годин аудиторних занять на тиждень. Зміст самостійної роботи визначається навчальною програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями викладача.

У ході вивчення дисципліни студенти знайомляться з теоретико-методологічними засадами, метою і завданням навчального курсу. В процесі викладання дисципліни в студентів повинно формуватися творче мислення та вміння самостійно аналізувати, комплексно вивчати поетапність виконання побудови голови і плечового поясу людини, особливості лінійно-конструктивної побудови зображення. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи з дисципліни “Рисунок” спрямовані на те, щоб дати студентам знання теоретичних основ, а також застосування ними здобутих знань, умінь і навичок на практиці.

2. СТРУКТУРА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1. Анатомія голови людини		
	Анатомічна будова черепа людини. Особливості будови частини черепа, що відповідає обличчю. Відомості про основні м'язи голови людини.	9/9
1	2 рисунки голови людини в двох положеннях. <i>формат: А2, А3, матеріали: папір, олівець.</i>	30/40
2	Рисунок голови молодшої людини (автопортрет) <i>формат: А2, А3, матеріали: папір, м'які матеріали.</i>	15/30
	Рисунок голови дитини. <i>формат: А2, А3, матеріали: папір, м'які матеріали.</i>	15/20
3	Рисунок голови людини в літах. <i>формат: А2 А3, матеріали: папір, м'які матеріали.</i>	20/20
Змістовний модуль 2. Побудова зображення голови людини		
4	Відомості про основні м'язи голови людини, їх вплив на пластичну характеристику. Анатомічний розбір рисунка голови людини.	9/9
	Два рисунки голови людини з характерними портретними рисами. <i>формат: А2, матеріали: папір, олівець.</i>	20/30
	Жіночий портрет з плечовим поясом. <i>формат: А2, матеріали: папір, олівець, м'які матеріали</i>	20/10
	Чоловічий портрет з плечовим поясом <i>формат: А2, матеріали: папір, олівець, м'які матеріали</i>	20/30
	Півфігура людини з кистями рук. <i>формат: А2, матеріали: папір, олівець, м'які матеріали</i>	20/20
	Разом	178/238

3. РЕКОМЕНДОВАНІ ПІДРУЧНИКИ І НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ

Базова

1. Беда Г.В. Основыизобразительнойграмоты: рисунок, живопись, композиция.– М., 1981.
2. Баммес Г. Изображениефигурычеловека.
3. Берчай Е. Анатомия для художников.
4. Жолтовський П.М. Малюнки Києво-Лаврської іконописної майстерні.
5. Жолтовський П.М. Історія українського мистецтва.
6. Ли Н. Основыучебногоакадемического рисунка.
7. Рабинович М. Пластическаяанатомия и изображениечеловека на ее основах.
8. Антонов Ф.В. и другие Рисунок: Учебноепособие для вузов по специальности “Художественное моделирование изделий текстильной и легкой промышленности”.
9. Ростовцев А.А. Академический рисунок.
10. Ростовцев А.А. Рисованиеголовычеловека.
11. Турченко О. Київська малювальна школа.
12. Турченко О. Учебный рисунок в Академииискусств. Альбом.

Допоміжна

1. Виннер А.В. Какработаютмастера М., 1965
2. Кандинский В. О духовном в искусстве. – М., 1988.
3. Щекин Г.В. Визуальнаяпсиходиагностика и еёметоды. – Киев, 1990.